

Občianska iniciatíva "Chcem si vyberať"

tvorená podporovateľmi uvedenými v prílohe č.1

pre účel podania pripomienky formálne zastúpená občianskym združením:

Asociácia lokálnych poskytovateľov internetu, so sídlom Popradská 12, 040 01 Košice, tel. 0650 122 222, e-mail: info@chcemsiyberat.sk

predkladá hromadnú pripomienku

k návrhu výzvy na predloženie ponúk do výberových konaní na vydanie individuálnych povolení na používanie frekvencií z frekvenčných pásiem 700 MHz, 900 MHz a 1800 MHz formou elektronickej aukcie.

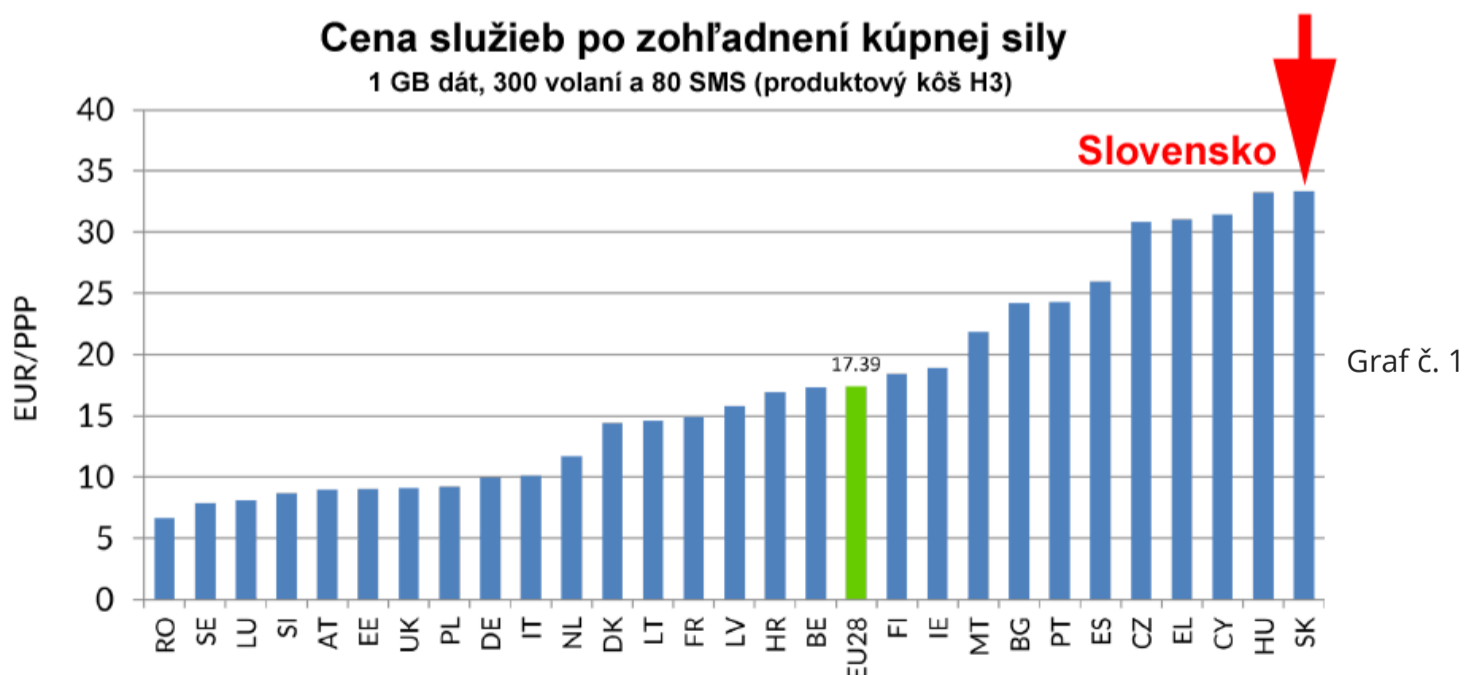
Navrhujeme a žiadame, aby Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb (ďalej len "úrad") v záujme zvýšenia intenzity hospodárskej súťaže na maloobchodnom trhu poskytovaní mobilných služieb vo výzve na predloženie ponúk doplnil tieto podmienky účasti vo výberovom konaní:

1. Zverejniť referenčnú ponuku na veľkoobchodný prístup do mobilných sietí prevádzkovaných prostredníctvom všetkých frekvencií, ktorých je účastník výberového konania držiteľom a ktorých držiteľom sa môže stať na základe účasti vo výberovom konaní. Referenčná ponuka musí obsahovať všetky dôležité podmienky poskytovania prístupu vrátane veľkoobchodnej ceny za jednotlivé služby. Minimálny rozsah poskytovaných služieb podľa referenčnej ponuky je roamingový prístup do mobilnej siete účastníka konania (národný roaming) realizovaný s použitím obvyklých technických štandardov, a to najmenej v rozsahu služieb (dáta/hlas/SMS), ktoré podnik poskytuje na maloobchodnom trhu. Referenčná ponuka môže obsahovať aj väčší než minimálny rozsah poskytovaných služieb. Poskytnutie prístupu nemôže byť podmienené využívaním služieb, ktoré nie sú pre prístup nevyhnutné. Referenčná ponuka musí byť zverejnená najneskôr v deň podania ponuky na účasť vo výberovom konaní.
2. Poskytnúť žiadateľom veľkoobchodný prístup do mobilných sietí prevádzkovaných prostredníctvom všetkých frekvencií, ktorých je účastník výberového konania držiteľom, v súlade so zverejnenou referenčnou ponukou, a to odo dňa zverejnenia referenčnej ponuky, podľa počas celého obdobia poskytovaní maloobchodných služieb účastníkom výberového konania prostredníctvom príslušnej mobilnej siete.

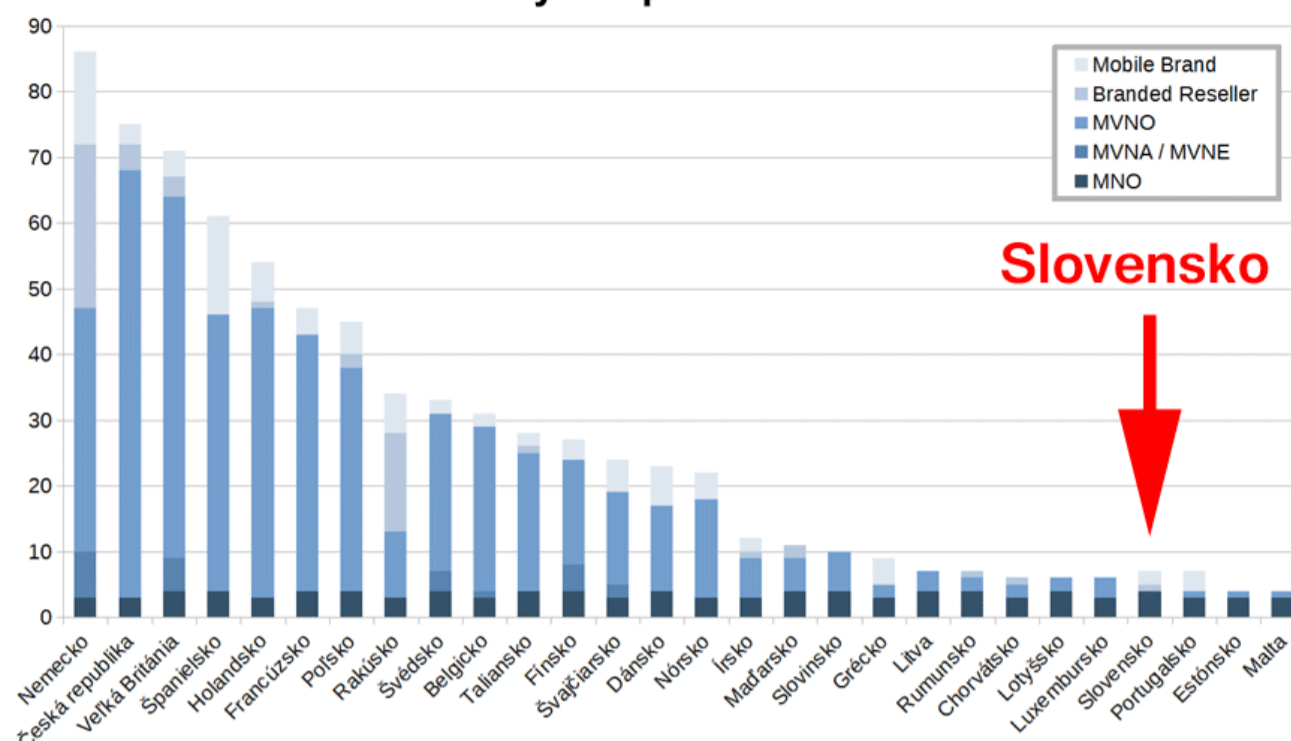
Žiadame tiež, aby úrad aj mimo tohto výberového konania intenzívnejšie využíval svoje kompetencie pre naplnenia cieľa - zvýšenia intenzity hospodárskej súťaže na maloobchodnom trhu poskytovaní mobilných služieb a zníženia cien mobilných služieb pre spotrebiteľov.

Odôvodnenie:

Slovenská republika patrí medzi štáty s najvyššou cenou mobilných služieb v EÚ (graf č. 1, zdroj - graf H3 z <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/mobile-broadband-prices-europe-2019>), a zároveň tiež medzi štáty s najnižším počtom poskytovateľov služieb prostredníctvom mobilných sietí (graf č. 2, zdroj - MNO https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_mobile_network_operators_of_Europe, ostatné <https://www.telecompaper.com/research/mvno-list>). Je vysoko pravdepodobné, že jednou z príčin vysokej ceny je nízka konkurencia na tunajšom trhu.

Počet mobilných operátorov a značiek

Graf č. 2

Pre väčšinu štátov v grafoch platí, že čím vyšší je počet MVNx v štáte, tým nižšia je cenová hladina. Pri výnimkách, akou je napr. Česká republika s vysokým počtom MVNO a zároveň aj vysokou úrovňou maloobchodných cien sú príčinou vysoké veľkoobchodné ceny a ich slabá alebo neúčinná regulácia.

Ponuky MVNx sú prítomné takmer vo všetkých členských štátoch EÚ - okrem Slovenska, kde neexistuje veľkoobchodná ponuka prístupu k mobilným sieťam a na trhu nepôsobí ani žiadny MVNx. Ponuky služieb mobilných sietí pod značkami FunFón (poskytovateľ Orange Slovensko), Juro (poskytovateľ Slovak Telekom) a Tesco Mobile (poskytovateľ O2 Slovakia) sú plne realizované hosťovateľským operátorom a nemajú možnosť správať sa na trhu nezávisle. Pri výstavbe nových 5G sietí sa naviac očakáva užšia vzájomná kooperácia a prevádzkovateľov mobilných sietí, čo môže viesť k ďalšiemu zlyhávaniu riadnych funkcií trhu.

Z vyššie uvedených údajov je zrejmé, že zásah regulátora je potrebný. V materiáli zo dňa 26.08.2019 predloženom na verejnú diskusiu k príprave a realizácii výberových konaní na pridelenie frekvencií z frekvenčných pásiem 700 MHz, 900 MHz, 1500 MHz a 1800 MHz úrad uviedol v bode 17.10: *"V záujme zvýšenia intenzity hospodárskej súťaže na maloobchodnom trhu poskytovania mobilných služieb a na infraštruktúrnej úrovni úrad uvažuje o uložení povinnosti, pre všetkých úspešných účastníkov výberového konania, poskytnúť veľkoobchodný prístup do mobilných sietí prevádzkovaných prostredníctvom všetkých frekvencií, ktorých sú títo držiteľmi, a to počas celého obdobia platnosti individuálneho povolenia na pridelenie frekvencií vydaného úradom. V záujme zabezpečenia transparentnosti a nediskriminácie by súčasťou povinnosti poskytnúť prístup bola aj povinnosť zverejniť referenčnú ponuku, ktorá by obsahovala všetky dôležité podmienky poskytovania prístupu vrátane veľkoobchodnej ceny za jednotlivé služby. Povinnosť zverejniť referenčnú ponuku najneskôr do momentu spustenia komerčných maloobchodných služieb poskytovaných na báze individuálneho povolenia na používanie frekvencií, ktoré sú predmetom tohto výberového konania."*

K uvedenému návrhu mali pripomienky spoločnosti, ktoré sú prevádzkovateľmi mobilných sietí, a v prípade účasti vo výberovom konaní by sa na nich táto povinnosť vzťahovala. Nesúhlas povinných subjektov s uložením povinnosti je pochopiteľný, no dovoľme si v tejto súvislosti poukázať na zákon 351/2011 Z.z., ktorým je úrad zriadený a ktorým je tiež určená pôsobnosť úradu tak, že *"d) chráni záujmy koncových užívateľov s ohľadom na kvalitu a ceny služieb, e) plní povinnosti podporujúce efektívnu hospodársku súťaž, efektívne investície a inovácie, rozvoj spoločného trhu Európskej únie, záujmy všetkých občanov členských štátov na území Slovenskej republiky, zodpovedajúci prístup k sieťam, prepojenie sietí a interoperabilitu služieb a chráni slobodu výberu prevádzkovateľa"*.

Oproti vyššie citovanému návrhu úradu, navrhujeme podmienku zverejnenia referenčnej ponuky a veľkoobchodného sprístupnenia sietí uložiť nielen úspešným uchádzačom, ale ako podmienku účasti na výberovom konaní (t.j. všetkým uchádzačom). Dôvodom je výrazný rozdiel cien a počtu podnikov na trhu medzi ostatnými členskými štátmi a Slovenskom a potreba intenzívnejšieho riešenia. Dôvodom je tiež podľa nášho názoru oprávnená výhrada respondenta Orange Slovensko a.s., ktorý namietal uloženie povinností iba tým účastníkom výberového konania, ktorí by boli v tomto konaní úspešní.